

Bridging Refugee Youth & Children's Services

This document is provided by the BRYCS Clearinghouse.

Refugee School Impact Program: Parent Curriculum Module 1 (Bosnian)

By Refugee Services

Reproduced with permission of Refugee Services, Southfield, MI

© 2009

BRYCS is a project of the United States Conference of Catholic Bishops/Migration and Refugee Services (USCCB/MRS)

1-888-572-6500/ info@brycs.org/ www.brycs.org

Refugee School Impact Program

*Njegujte svoju kulturnu bostinu
Prihvatite novu kulturu*

**Nastavni program za roditelje:
Modul 1**

Dobro došli,

Zahvaljujemo se što ste uključili vaše dijete u Refugee School Impact Program (školski program za izbjeglice) pri Lutheran Social Services of Michigan (LSSM). Ovaj program je kreiran s namjerom da Vašoj porodici pomogne da se što bezbolnije uklopite u Američku kulturu. Naša nastojanja u LSSM-u su da Vam pomognemo da se osjećate kao dio zajednice.

Ova brošura je prvi modul nastavnog programa za roditelje. Ona sadrži sve neophodne informacije koje su Vam potrebne kako bi upisali djecu u školu. Ukoliko budete imali dodatnih pitanja, molimo Vas da se obratite osobi koja vodi program (School Specialist).

Jedan od ciljeva ovog programa je da pomogne roditeljima da aktivno učestvuju u obrazovnom procesu svoje djece, te samim tim da se poboljša uspjeh djece u skoli. Razumijemo da ste iskusili poteskoće koje su Vas i dovele u Ameriku. Mi smo Vam na usluzi da pružimo pomoć i omogućimo ostvarenje Vaših ciljeva i snova.

Srdačno,

Jessica Cotton
Senior School Specialist

Sadržaj

Struktura američkog školskog sistema	Strana 2 – 8
<ul style="list-style-type: none">• Državne i privatne škole u Americi• Kako su škole organizovane u mom gradu?• Koje vrste škola postoje?• Ko su zaposleni u uredima školskog okruga i u školama	
Angažovanost u obrazovanju djeteta	Strana 9 – 11
<ul style="list-style-type: none">• Zašto je bitno?• Kako se angažovati?• Šta učitelji očekuju od roditelja?• U kojim školskim aktivnostima/sekcijama može učestvovati moje dijete ?	
Roditeljski sastanci	Strana 12 – 13
<ul style="list-style-type: none">• Kakav uspjeh ima moje dijete u školi?• Znati šta pitati• Sistem ocjenjivanja	
Spremiti se za školu	Strana 14 – 22
<ul style="list-style-type: none">• Prevoz• Školski dani i kalendar• Školske procedure<ul style="list-style-type: none">○ Kako se upisati u školu<ul style="list-style-type: none">• Upis i potrebni dokumenti u skladu sa Upravom obrazovanja države Michigan○ Koji su zdravstveni pregledi neophodni<ul style="list-style-type: none">• Izuzeće od vakcinacije○ Mogu li posjetiti svoje dijete u školi?○ Pravila o kašnjenju i odsustvovanju• Ostali programi<ul style="list-style-type: none">○ Kako škola može pomoći ako dijete ne govori Engleski jezik○ Koji predmeti se uče u kojem razredu○ Postojeći programi za djecu koja imaju poteškoca sa učenjem ili posebne potrebe○ Postojeći programi za djecu koja imaju poseban talenat i sposobnosti	
Upoznavanje sa Američkom kulturom	Strana 23-25
<ul style="list-style-type: none">• <u>Američki maniri, kod ponašanja i protokol</u> Autor: Emma S, The People's Media Company	
Državni akt No child left behind, 2001 (Svako dijete je bitno)	Strana 26
<ul style="list-style-type: none">• Kratki pregled beneficija	
Pregled orijentacije/grupne aktivnosti za djecu	Strana 27
LSSM Časovi stručnog Engleskog jezika	Strana 28-29
<ul style="list-style-type: none">• Informacije o upisu• Objašnjenje o nagradi po učinku	
Navedeni izvori informacija obuhvaćenih u programu za roditelje	Strana 30-31

Struktura Američkog školskog sistema

Razlika između državnih i privatnih škola

Državne škole

Obrazovanje u državnim školama obezbjeđuje svaka država posebno, a ne državna vlada (osim u posebnim slučajevima kao vojnim školama i državnim teritorijama, na primjer District of Columbia). Sve države obezbjeđuju besplatno školovanje od predškolskog do zadnjeg (4 razreda) srednje škole (osim 15 škola u New Hampshire koje ne obezbjeđuju predškolsko obrazovanje); osim toga ne postoji državni plan i program obrazovanja. Plan i program obrazovanja određuje svaka država posebno u okviru obrazovnih ustanova ili lokalnih školskih okruga i učitelji u mnogim opštinama mogu imati uticaj na to šta se uči u školama.

Većina država je prihvatila reforme zasnovane na prijašnjim rezultatima. Za razliku od tradicionalnog pristupa gdje se očekuje da različiti učenici postignu različite rezultate, ovdje se naglasak stavlja na to da se poboljša ukupni uspjeh, te da se kroz testiranje osigura da svi učenici postignu jedinstven visok nivo ocjena, iako neki kritikuju ovaj pristup kao nerealan. Od 2005 godine povećao se pritisak od države i federalne vlade da se povećava efikasnost predavanja uzimajući u obzir rezultate sa standardnih testova (No Child Left Behind – Svako dijete je bitno), što vodi uniformisanijem planu i programu rada. Ova težnja standardizovanju obrazovanja je doprinijela pratećem padu fleksibilnosti predavanja, kao i drugim reformama, kao što su korištenje potpune jezičke metodologije za učenje čitanja u osnovnim školama umjesto tradicionalnog fonetičkog pristupa koji je u posljednjih godina postao sporan. Drugi sporni slučaj se odnosi na prihvatanje novih matematičkih standarda za koje mnogi kritici smatraju da su se udaljili od osnovnih aritmetičkih standarda. Drugi kritici smatraju da aktuelni pristupi obrazovanju umanjuju mogućnost dobivanja stipendije i ostalih pomoći te vrste.

Finansiranje državnih škola je prvenstveno obezbjeđeno od strane lokalne zajednice, od novca od opštinskog ili gradskog poreza na imovinu (zajedno sa dodatnim fondom od državne i federalne vlade).

Privatne škole

Privatne škole u SAD ne primaju novac od države mada organizacije iz neprofitnog sektora koje dotiraju privatne škole mogu dobiti olakšice na porez. S obzirom da je Ustavom određeno da država ne može formirati religiozne ustanove, većina privatnih religijskih škola nema nikakvu finansijsku potporu od države.

Većina privatnih škola su tradicionalno religijske ustanove financirane od strane, na primjer katoličke, protestantske ili jevrejske zajednice. Neke privatne ne-religijske škole, vojne škole ili višejezične škole takođe postoje. Privatne ne-religijske i višejezične osnovne i srednje škole mogu koštati između \$10,000 i \$20,000 godišnje u većim gradovima, tako da su pristupačne samo onima koji su imućniji. Mnoge od ovih škola daju stipendije ili pomoć ukoliko je potrebna. Religijske škole variraju u cijeni od besplatnih do istih cijena kao i druge vrste privatnih škola. Slabije stojeće porodice ponekad šalju djecu da se školuju u jeftinijim privatnim školama, jer žele da djeca steknu religijsko obrazovanje ili zato što smatraju da je obrazovanje bolje nego u državnim školama. Školovanje u okviru kuće, ne škole, je dozvoljeno u svim državama (uz različite kriterije) i alternativa je na koju se odluči mali broj kućanstava. Razlog obrazovanja kod kuće je obično religiozne ili političke prirode.

Kako su škole organizovane u mom gradu?

U Michigan-u djeca mogu ići u predškolsko sa 4 godine. Rano obrazovanje se snažno preporučuje. Rano djetinjstvo, od rođenja do osme godine je presudno vrijeme u kojem se dijete razvija fizički, emotivno, društveno i kada spoznaje stvari koje će mu trebati cijeli život. Kognitivni razvoj (spoznaja) se odigrava u ranom djetinjstvu, od momenta kada se dijete rodi i to uključuje sposobnosti kao jezik, rječnik i brojevi.

REVIZIJA ŠKOLSKOG ZAKONA (IZVOD)

Akt 451 iz 1976

“U slučajevima gdje nije drugačije određeno, svaki roditelj, staratelj ili osoba koja ima pravo na vaspitanje djeteta od 6-16 godine mora poslati dijete na redovno školovanje u državnu školu. Dijete mora redovno pohađati školu u skladu sa državnim pravilima. U školskim okruzima gdje školska godina obuhvata cijelu kalendarsku godinu, dijete mora prisustvovati nastavi $\frac{3}{4}$ kalendarske godine, ali ne smije izostati 2 ili više tromjesečja. (2) Ako dijete napuni 6 godina prije prvog decembra, mora biti upisano u prvi razred te školske godine. Dijete rođeno 1 decembra ili kasnije mora se upisati i pohađati školu slijedeće školske godine.

Školska godina počinje krajem avgusta ili početkom septembra i traje do kraja juna. Ljetni raspust traje oko tri mjeseca i obuhvata juni, juli i avgust.

Školski okrug i školska uprava

U SAD, škole pripadaju školskim okruzima. Neki školski okruzi obuhvataju jedan grad ili mjesto dok drugi obuhvataju više gradova ili mjesta. Svaki školski okrug ima školsku upravu. Članovi školske uprave žive u školskom okrugu. Školska uprava donosi odluke vezani za školski okrug. Na primjer, školska uprava donosi odluku u vezi gradnje novih škola. Školska uprava takođe odabire nadzornika. Nadzornik je direktor školskog okruga.

Vrste škola

Postoji nekoliko različitih vrsta škola u SAD.

Obdanište (dijete od 3-4 godine): Neka djeca idu u obdanište. U obdaništu se djeca igraju sa drugom djeca i nauče da slušaju učitelja. Djeca su u obdaništu obično par sati dnevno, 2, 3 ili 5 dana sedmično. Svaka škola nema obdanište. Neka obdaništa su besplatna dok se druga plaćaju.

Predškolsko (dijete od 5 godina): Ako dijete napuni 5 godina 1 decembra ili ranije, mogu ići u predškolsko. Djeca ne moraju ići u predškolsko, ali većina djece ide. U predškolskom su od ponedjeljka do petka, većinom pola radnog dana, ponegdje cijeli radni dan.

1 – 8 razred (Osnovna škola/Niža srednja škola (6,7,8 razred): Školska godina se u SAD naziva “grade” (razred). Djeca pohađaju nastavu između 5 ½ - 7 sati svaki dan od ponedjeljka do petka. Mlađa djeca su obično u istoj učionici i imaju jednog učitelja. Stariji učenici obično imaju 6-8 različitih časova u toku dana. Moguće je da mijenjaju učitelje i učionice zavisno od predmeta. Škole za djecu u 5 ili 6 razredu pa do 8 razreda se zovu niže srednje škole (Middle Schools or Junior High Schools).

9 – 12 razred (Srednja škola): Djeca većinom pohađaju srednju školu od 14-18 godina. Srednjoškolci mijenjaju učitelje i učionice zavisno od predmeta. Srednja škola priprema učenike za posao ili dalje školovanje na fakultetu.

Školski programi prije i poslije nastave: Neke škole imaju produženi boravak. U ovim školama, roditelji mogu dovesti djecu prije nego što nastava počne ili nakon nastave. U ovim školama se djeca mogu uključiti u sekcije kao muzičku, sport, pomoć sa

domaćom zadaćom i druge aktivnosti. Neke škole naplaćuju učestvovanje u ovim programima.

Upis u programe i pismeno odobrenje je potrebno prije nego što dijete može učestvovati u jednom od ovih programa, uključujući produženi boravak.

Ljetna škola: Mnoge osnovne i srednje škole imaju časove tokom ljeta. Neki časovi su za djecu kojima treba dodatna pomoć. Neki časovi su za posebne aktivnosti, kao na primjer rad na kompjuteru. Moguće je da se ljetna škola plaća. Ponekad je ljetna škola obavezna za određene razrede kao bi se pripremili za MEAP (Michigan Educational Assessment Program), test za procjenjivanje nivoa školskih programa u Michigan-u. Dodatne informacije o ovome će te dobiti od škole.

Nakon srednje škole: Mnoge opcije su otvorene djeci koja završe srednju školu.

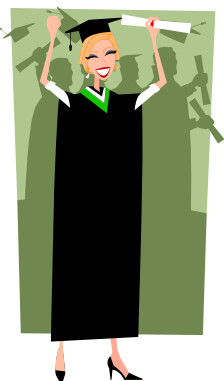
Mogu nastaviti školovanje u stručnoj školi, pohađati višu školu ili ići na fakultet. Mogu se zaposliti ili ići u vojsku.

U SAD postoje mnogi državni i privatni fakulteti. Privatni i državni fakulteti mogu biti skupi. Studenti mogu aplicirati za stipendiju ili zajam kao pomoć da plate školarinu. Neki se odluče da idu u vojsku gdje im je školovanje besplatno.

Više škole su državne, traju 2 godine i finansirane su iz fonda od imovinskog poreza i federalne vlade. Koštaju manje od privatnih ili državnih fakulteta. Nakon završetka više škole, studenti dobivaju diplomu Associate of Arts ili mogu nastaviti školovanje na fakultetu/univerzitetu gdje školovanje traje 4 godine. U Michigan-u postoji stipendija (Michigan Promise Scholarship) dostupna svim studentima koji završe srednju školu i žele nastaviti školovanje u Michigan-u. Dodatne informacije možete dobiti od savjetnika u srednjoj školi.

Državna riznica za Michigan će održati seminare preko interneta (College Savings Webinars) u oktobru i novembru, 2007 godine, kao i u martu, aprilu i julu 2008 godine. Detaljne informacije i raspored možete provjeriti na web stranici www.SETwithMET.com.

Ovi seminari traju jedan sat uključujući vrijeme za pitanja i odgovore. Možete tražiti izostanak s posla kako bi prisustvovali jednom od ovih seminara, ali morate dobiti odobrenje od svog pretpostavljenog. Ako niste u mogućnosti da prisustvujete jednom

od ovih seminara putem interneta, moći će te pregledati ovaj dokument na njihovoj web stranici (dokument je u Power Point-u).

Da bi se priključili i saslušali prezentaciju, morate otići (log in) na ovu web stranicu www.SETwithMET.com i nazvati ovaj broj telefona 1-800-851-3758; unijeti sedmocifreni broj: 2033602 i # simbol nakon toga. Staviće vas na čekanje dok predsjednik ne započne prezentaciju.

Za dodatna pitanja se možete obratiti MET uredu na broj telefona (517) 241-4884 ili 1-800-638-4543 izvan Lansing-a. Informacije o programu možete dobiti ako nazovete MET na broj 1-800-MET-4-KID (1-800-638-4543) ili MESP na broj 1-877-861-MESP (1-877-861-6377). Formulari za upis su dostupne na: MET web stranici www.SETwithMET.com ili MESP web stranici www.misaves.com.

Školovanje je obavezno od 1-12 razreda. Vrlo je bitno završiti srednju školu. Većina univerziteta i poslodavaca zahtijeva diplomu o završenoj srednjoj školi. Neka djeca napuste srednju školu prije nego što je završe. Za njih postoje slijedeći programi:

Večernja škola: Program postoji samo u određenim srednjim školama.

Zamjena za srednju školu: Postoji u određenim školskim okruzima. Ovo su najčešće škole sa manje učenika i nastava se održava van redovne srednje škole (zgrade).

GED časovi: Nastava u toku dana i večeri gdje se pomaže odraslima da polože GED test (test opšteg obrazovanja). GED je ekvivalentan srednjem školskom obrazovanju. Većina univerziteta i poslodavaca priznaje GED. Dodatne informacije možete naći u lokalnoj biblioteci.

Ko su zaposleni u uredima školskog okruga i u školama?

Školsko osoblje su ljudi zaposleni u školama. Školsko osoblje se može podijeliti na tri vrste: upravnici, učitelji i pomoćno osoblje.

Upravnici ne predaju gradivo učenicima. Oni rade u upravi škole i razlikuju se po vrsti posla:

- *Nadzornik:* Nadzornik je direktor školskog okruga.
- *Direktor:* Svaka škola u okrugu ima direktora koji je upravnik škole.
- *Pomoćnik direktora:* Ponekad direktori imaju pomoćnika.

Učitelji predaju gradivo učenicima. Postoji mnogo vrsta učitelja:

- *Razredni/odjeljski starješina:* U nižoj srednjoj školi (6,7,8 razred) i srednjoj školi, učenici se sastaju sa razrednim/odjeljskim starješinom svaki dan na 10-15 minuta prije početka nastave. Učenici su tada obaviješteni o aktivnostima i događanjima u školi.

- *Razredni učitelj*: Od predškolskog pa do 5 ili 6 razreda učenici najčešće ne mijenjaju učionicu u toku nastave. Razredni učitelj obično predaje većinu predmeta, kao čitanje, matematiku i nauke.
- *Učitelj koji govori dva jezika (bilingvalni učitelj)*: Predaje mnoge predmete na maternjem jeziku učenika kao i na Engleskom jeziku.
- *Engleski kao drugi (strani) jezik (ESL) učitelj*: Predaje Engleski jezik djeci koja ne govore Engleski. * Nemaју sve škole ESL učitelja.
- *Predavač specijalne nastave*: Predaje djeci sa određenim hendikepima koja imaju specijalne potrebe.
- *Učitelj za obdarenu djecu*: Predaje djeci koja mogu obrađivati teže gradivo.
- *Učitelj muzike*: Predaje muzičko obrazovanje što uključuje ritam, pjevanje i sviranje muzičkih instrumenata.
- *Učitelj umjetnosti*: Predaje likovnu umjetnost i primjenjenu umjetnost.
- *Učitelj fizičkog vaspitanja*: Predaje fizičko vaspitanje kao što su sport ili fizičke vježbe.
- *Bibliotekar*: Predaje gradivo o biblioteci i pomaže učenicima u iznajmljivanju knjiga iz biblioteke.
- *Učitelj za poboljšanje govora*: Pomaže učenicima koji imaju problema sa govorom ili izgovorom.

Pomoćno osoblje pomaže upravicima i učiteljima kako bi isti mogli obavljati svoj posao. Neki od pomoćnog osoblja su:

- *Sekretarica*: Odgovara na telefon, kuća pisma, dočekuje posjetioce i pomaže direktoru škole.
- *Medicinska sestra/Zdravstveni radnik*: Vodi brigu o bolesnoj ili povrijeđenoj djeci u školi.
- *Socijalni radnik/Savjetnik*: Pomaže učenicima koji imaju problema u školi ili kod kuće. Socijalni radnik može raditi sa djetetom, sa roditeljem ili cijelom porodicom. Na primjer, socijalni radnik može pomoći porodici čije se dijete pridružilo bandi. U srednjoj školi, savjetnik pomaže učenicima u odabiru predmeta i daje im informacije o fakultetima ili poslovima.

Ako vaše dijete ide u osnovnu školu, prvo razgovarajte sa razrednim učiteljem. On ili ona će vam pružiti pomoć ili vas uputiti na osobu koja vam može pomoći. U nižoj srednjoj školi (6, 7, 8 razred) prvo razgovarajte sa razrednim/odjeljenskim starješinom.

Odcijepite na isprekidanoj liniji i čuvajte u svojoj evidenciji

Na početku školske godine, upišite podatke o vašem djetetu u tabelu:

Ime djeteta	Ime škole	Broj telefona u školi	Razred	Ime učitelja

Angažovanost u obrazovanju djeteta

Kada se roditelji angažuju u obrazovanju svoj djeteta, dijete ima bolje ocjene u školi. Da li želite naučiti kako pomoći svom djetetu da postigne bolji uspjeh? Nastavite čitati! Saznaćete zašto je bitno angažovati se u obrazovanju svog djeteta i na koji način se možete angažovati.

Zašto je roditeljska angažovanost bitna?

U mnogobrojnim istraživanjima otkrivena je važnost roditeljske angažovanosti u obrazovanju njihovog djeteta. Ovo su neka od otkrića istraživanja:

- Kada su roditelji angažovani u obrazovanju svog djeteta kod kuće, djeca pokazuju bolji uspjeh u školi. Kada roditelji učestvuju u aktivnostima u školi, njihova djeca obično nastave sa višim školovanjem u boljim školama.
- Porodica ima veliki doprinos uspjehu djeteta od obdaništa sve do završetka srednje škole. Roditeljska podrška ima veći uticaj na dijete od primanja roditelja, nivo obrazovanja roditelja ili kulture iz koje potiču.
- Uspjeh u čitanju je najvećim dijelom vezan za to kako dijete uči od roditelja kod kuće, mnogo više čitanje ovisi o tome nego recimo matematika ili nauka. Čitati djetetu je jedna od najvažnijih aktivnosti koje roditelj može da pruži kako bi se poboljšao uspjeh djeteta u čitanju. Razgovarati sa djetetom o knjigama i pričama podstiče njihovo interesovanje i uspjeh.
- Kada roditelji kontinuirano diskutuju sa djecom o školi, njihov uspjeh je veći.
- Tri stvari koje roditelji rade kod kuće dokazano utiču na veći uspjeh djeteta: aktivno organizovanje i praćenje kako dijete raspoređuje svoje vrijeme, pomoć u domaćoj zadaći i razgovor o stvarima koje se dešavaju u školi.
- Što se roditelji ranije angažuju, to je veći efekat na dijete.
- Pozitivni rezultati roditeljskog angažovanja uključuju uspjeh, manje izostajanja, poboljšano ponašanje i samopouzdanje.

Kako se roditelji mogu angažovati?

Angažovanje u obrazovanju djeteta uključuje:

- Čitati djetetu
- Pregledati domaću zadaću svaku noć
- Razgovor sa učiteljima o uspjehu djeteta u školi
- Glasanje u školi
- Pomoć u vidu podrške boljih programi
- Ograničiti vrijeme gledanje televizije školskim danima
- Podržavati bolje obrazovanje u mjestu stanovanja i državi u kojoj živite

Ovo može biti i vrlo jednostavno, kao na primjer pitati dijete: "Kako je bilo danas u školi?" Pitajte svaki dan. Tako ćete dati jasno do znanja djetetu da vam je stalo da rade zadaću i da dobro uče.

Neki roditelji i porodice mogu na različite načine biti angažovani u obrazovanju svoje djece. Neki imaju vremena samo za jednu ili dvije aktivnosti. Koliko god se možete angažovati bitno je da neprekidno radite isto i to će samo po sebi napraviti ogromnu razliku u životu vašeg djeteta.

Gdje mogu saznati o školi koju moje dijete pohađa? Da li je moje dijete dobar učenik?

Škole žele da se roditelji angažuju u obrazovanju djece. Roditelji se mogu angažovati na različite načine.

Primjeri:

- razgovarati sa direktorom i učiteljima
- prisustvovati školskim aktivnostima
- pomoći u donošenju odluka u školi
- biti dobrovoljac u školskim aktivnostima

Različite škole imaju različite načine da obavijeste roditelje o školskim programima i napretku djeteta. Mnoge škole organizuju:

Dane kada roditelji mogu doći u školu da upoznaju učitelje, vide učionice i saznaju o

čemu djeca uče.

Roditeljski sastanci. Učitelji se sastanu nasamo sa roditeljem svakog djeteta da razgovaraju o napretku djeteta. U većini slučajeva roditeljski sastanak je na jesen kad djeca krenu u školu. Ukoliko dijete ima specifičnih problema, onda će učitelji zakazati roditeljski sastanak sa vama. Roditelji takođe mogu tražiti da se sastanu sa učiteljima ukoliko to žele. Roditelji mogu nazvati učitelja ili poslati pismenu poruku tražeći da se sastanu sa učiteljem. Roditeljski sastanci se održavaju većinom prije ili poslije nastave. *(Dodatne informacije su pri kraju ovog teksta)*

Pisma roditeljima se šalju poštom ili daju djeci da odnesu roditeljima. Na primjer, možete dobiti slijedeće vrste korespondencije:

- Školski kalendar sa datumima aktivnosti, šta će učiti, praznici ili školski programi
- Školske novine u kojima piše o školskim aktivnostima
- Upitnik o školskim aktivnostima
- Formulari u kojima se traži roditeljska saglasnost da djeca idu na izlet

- Obavještenja o školskim sastancima, konferencijama, nagradama, kada će škole biti zatvorene, i drugo.

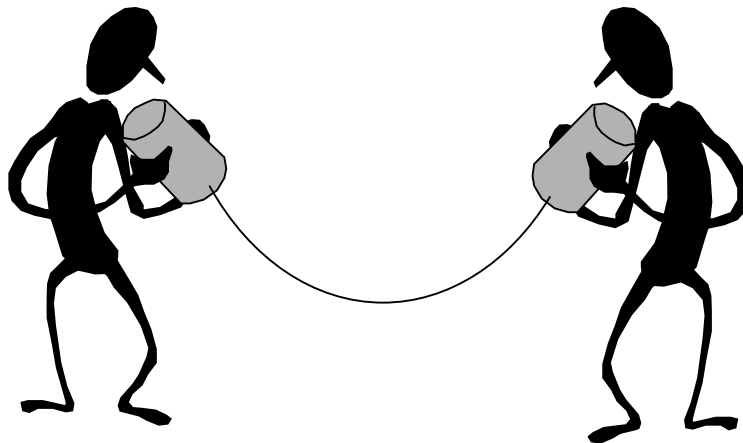
Ponekad roditelji moraju odgovoriti na ova pisma. Na primjer, da bi vaše dijete moglo ići na izlet vi morate dati pismenu saglasnost za to.

Telefonski pozivi ili putem Interneta je još jedan način na koji vas učitelji mogu kontaktirati. Učitelji često zovu roditelje telefonom. Ponekad se i na ovaj način može obaviti roditeljski sastanak. U nekim školama se može nazvati određen broj telefona kako bi se dobile informacije o domaćoj zadaći koje vaše dijete treba da uradi za taj dan. Roditelji nazovu taj broj da bi dobili informacije o domaćoj zadaći koja je zadana djeci. Neke škole imaju i svoju web stranicu gdje su sve informacije o školi i školskim aktivnostima kao i email (elektronska pošta) učitelja.

Roditelji bilo kada mogu tražiti da razgovaraju sa učiteljem ili direktorom. Mogu ih direktno nazvati ili poslati pismo.

!PRAKTIČNI SAVJETI!

Ako imate problema da komunicirate na Engleskom, neko ko govori Engleski može nazvati za vas. Ponekad škole imaju svoje prevodioce. Oni neće znati da vam treba prevodilac ukoliko ih neko ne obavijesti.

Roditeljski sastanci

Iskoristite ovo vrijeme korisno

Pitanja o fakultetu? Da li ste zabrinuti oko ocjena? Da li želite da znate kako vaše dijete napreduje? Šta god da je u pitanju bitno je da znate da vi i učitelji imate isti cilj, a to je da se pomogne djetetu na najbolji način . Podrška od vas, od učitelja i školskih savjetnika zajedno je najbolji način da dijete postigne dobar uspjeh.

Vaša angažovanost u školi

Biti uključen u sve što vaše dijete radi u životu je jako bitno. Naravno ne možete neprekidno biti s djetetom, ali je bitno da dijete zna da ste zainteresovani i da cijenite njihov rad. Što više budete znali o aktivnostima u koje je uključeno vaše dijete to ćete mu više moći pomoći.

Sastanite se sa učiteljima na početku školske godine. Dobar odnos sa učiteljima će pomoći da zajedno riješite problem ukoliko do njega dođe. Učitelji vam mogu objasniti kako se dijete ponaša i šta radi, kao i da vas obavijeste o domaćoj zadaći i odgovornostima koje dijete ima.

Razgovarajte s djetetom prije sastanka

Pitajte dijete da li ima problema ili je zabrinuto u vezi nečega, šta voli ili ne voli u vezi nastave i razreda, kako bi vi mogli o tome diskutovati s učiteljem. Informišite dijete o čemu će te pričati sa učiteljem. Kada je dijete uključeno u donošenje odluka veća je vjerovatnoća da će bolje učiti.

Pitanja

Prije sastanka zapišite šta želite pitati učitelja. Ovo su neka od pitanja koje biste mogli postaviti:

- Kakav je uspjeh mog djeteta u toku godine?
- Šta će moje dijete naučiti za vrijeme nastave?
- Da li su moje dijete mora završiti u toku školske godine neki veći projekat koji zahtijeva više vremena?
- Koji je sistem ocjenjivanja?
- Ako mom djetetu treba pomoć, da li postoje tutori?
- Ako je moje dijete obdareno, mogu li mu/joj se zadati teži zadaci?

- Da li određeni časovi/predmeti pripremaju dijete za fakultet? Na koji način se sposobnosti stečene na času mogu prenijeti na uspjeh na fakultetu?
- Šta škola dodatno može pružiti da pomogne djetetu da napreduje?
- Kako ja mogu pomoći u svemu tome?
- Koja sredstva mogu biti od pomoći mom djetetu pri učenju? Postoje li dodatne knjige koje bi mu/joj pomogle?

Posebne situacije

Osim pitanja, bitno je da obavijestite učitelje ako ste zabrinuti u vezi nekog problema ili ako dijete ima neki problem. Ako dođe do bitnih promjena u vašoj porodici bitno je da obavijestite učitelje i savjetnike. Neke porodice ne žele da iznose privatne stvari, ali ponekad je dovoljno da kažete da ima nekih problema u porodici bez detaljnog objašnjenja.

Budite otvorenih vidika

Ponekad će učitelj kritikovati vaše dijete. Saslušajte učitelja. Niko nije savršen, ni učitelj, a ni vaše dijete, te ako nastupi problem bitno je saslušati obje strane. Najbolja solucija je ona koja će najbolje pomoći vašem djetetu u napretku.

Pratite napredak

Zapisujte na sastanku o čemu raspravljate. Informišite dijete o čemu ste pričali i ako ste s učiteljem donijeli neku odluku ili zaključak. Zakažite dodatni roditeljski sastanak sa učiteljem kako bi bolje pratili napredak djeteta.

Kako mogu upisati dijete u školu? Koji su dokumenti potrebni?

Ovo su neki dokumenti koji vam mogu trebati da upišete dijete u školu:

Na sljedećoj stranici su uputstva predviđena Upravom za obrazovanje u Michigan-u

- Papirologija iz škole koju je dijete prije pohađalo. Na primjer, iz drugih škola u SAD ili iz druge zemlje.

Zdravstveni kartoni, uključujući zubara, takođe mogu biti potrebni. Kada su zdravstveni formulari popunjeni onda se vrši testiranje kako bi se odredilo da li djeci trebaju časovi Engleskog jezika ili tome slično. Moguće je da ćete morati ispuniti papirologiju u kojoj trebate navesti maternji jezik.

MDE Recommends

ENROLLMENT- PROOF OF IDENTITY AND AGE

The section of the *Revised School Code* that addresses this issue is contained in the Michigan Compiled Laws under MCL 380.1135.

Identity and Age

Michigan law requires a person enrolling a student in school provide the local or intermediate school district with a certified copy of the student's birth certificate or other reliable proof of the student's identity and age. The pertinent part of the law states the following:

- (1) Upon enrollment of a student for the first time in a local or intermediate school district, the district shall notify in writing the person enrolling the student that within 30 days he or she shall provide to the local or intermediate school district either of the following:
 - (a) A certified copy of the student's birth certificate.
 - (b) Other reliable proof, as determined by the school district, of the student's identity and age, and an affidavit explaining the inability to produce a copy of the birth certificate.
- (2) If a person enrolling a student fails to comply with subsection (1), the local or intermediate school district shall notify the person enrolling the student in writing that, unless he or she complies within 30 days after the notification, the case shall be referred to the local law enforcement agency for investigation. If the person enrolling the student fails to comply within that 30-day period, the local or intermediate school district shall notify the local law enforcement agency.
- (3) The local or intermediate school district shall immediately report to the local law enforcement agency any affidavit received pursuant to this section that appears inaccurate or suspicious in form or content

Examples of Other Reliable Proof

The school district has the authority to determine the type of other reliable proof it will accept to prove a student's identity or age when a certified copy of the student's birth certificate is not produced. Besides a birth certificate, local boards of education may accept a baptismal certificate indicating date and place of birth, court records, county, military, or immigration records, doctor or hospital records with a sworn statement, certain family records, life insurance policy, or, if none of these is provided, a sworn statement from a parent or guardian which must be notarized.

Social Security Number

It is unlawful for any federal, state, or local government agency to deny any individual any right, benefit, or privilege provided by law because of such individual's refusal to disclose his social security account number. A school district cannot mandate that parents disclose the social security number of their children.

Further information regarding the disclosure of social security numbers is available under the *Family Education Rights and Privacy Act of 1974 (FERPA)* [20 USC §1232g et seq.]

This information is provided as a service of the Michigan Department of Education and is distributed with the understanding that the Department is not engaged in rendering legal advice. Those individuals desiring or requiring legal advice should seek the services of an attorney.

Final December 1998

Michigan Department of Education
Bureau of School Finance and School Law
Student Issues Unit
P. O. Box 30008
Lansing, MI 48909
517-373-6534
Toll Free 1-888-323-4231
Fax: 517-373-7113
Web Site Address:
<http://www.michigan.gov/mde>

Koji su zdravstveni kartoni i pregledi neophodni da bi se dijete upisalo u školu?

Djeca moraju imati doktorski pregled prije nego što krenu u školu. Doktor će ispuniti neophodnu papirologiju. To uključuje vakcinacije. Djeca moraju imati zdravstveni pregled prije nego što krenu u peti (5) razred i prvi (9) razred srednje škole. Bez ovih pregleda i papirologije djeca neće moći pohađati školu.

Vakcinacije: Svi učenici moraju biti vakcinisani protiv slijedećih bolesti:

- Difterija
- Dječja paraliza
- Ospice (boginje)
- Rubela
- Zaušnjaci
- Žutica (za djecu koja tek kreću u školu i za upis u peti razred)
- Zarazna gripa (grupa b) (za djecu ispod 5 godina)

Ako su djeca vakcinisana protiv ovih bolesti u drugoj državi ili zemlji, roditelji moraju donijeti zdravstvene kartone doktoru u vrijeme pregleda. Ako nemate zdravstvene kartone, dijete će morati ponovo primiti vakcinacije.

Moguće je da djeca moraju ići kod zubara prije nego što krenu u predškolsko, u peti (5) razred i prvi razred srednje škole (9). Zubar mora ispuniti karton nakon pregleda i predati školi.

U većini osnovnih škola se obavljaju pregledi za vid, sluh i problemi s leđima. Djeca koja nose naočare ne moraju ići na očni pregled. Ako se pronađu bilo kakvi problemi škola šalje pismenu obavijest roditeljima. Ako dobijete ovakvo pismo, morate dijete odvesti doktoru na potpuni pregled.

Roditelji takođe imaju pravo da odbiju vakcinacije. Kopija formulara na slijedećoj strani.

Required Childhood Immunizations for Michigan School Settings

Entry Requirements for All Public & Non-Public Schools		
Age → Vaccine**↓	4 years through 6 years	7 years through 18 years
Diphtheria, Tetanus, Pertussis	4 doses DTP or DTaP, one dose must be ≥ 4 yrs	4 doses D and T OR 3 doses Td if #1 given ≥ 7 yrs of age. Must have 1 dose within last 10 years
Polio	4 doses, if dose 3 administered ≥ 4 years, only 3 doses required	3 doses
Measles,* Mumps,* Rubella*	2 doses ≥ 12 mo.	2 doses ≥ 12 mo.
Hepatitis B*	3 doses	3 doses
Varicella* (Chickenpox)	1 dose if given ≥ 12 months of age and prior to 13 th birthday OR 2 doses if initiated ≥ 13 th birthday OR current lab immunity OR reliable history of disease	

* Current laboratory evidence of immunity is acceptable instead of immunization with antigen.

For more information, please refer to www.michigan.gov/immunize

**All doses of vaccines must be given with appropriate spacing between doses and at appropriate ages to be considered valid.

STATE OF MICHIGAN

DEPARTMENT OF COMMUNITY HEALTH
LANSING

JENNIFER M. GRANHOLM
GOVERNOR

JANET OLSZEWSKI
DIRECTOR

IMMUNIZATION WAIVER FORM

INSTRUCTIONS TO PARENTS OR GUARDIANS:

Vaccine-preventable diseases are still with us. In many cases, they cause disability or death. Immunizations are one of our most cost-effective measures to protect children from harmful diseases. A high proportion of children must be immunized to prevent outbreaks of disease in school settings and other places where children work and play closely together.

Sections 9208 and 9211 of the Michigan Public Health Code require that a parent, guardian, or person *in loco parentis* applying to have a child registered for the first time in a Michigan school or in a program of group residence, care, or camping in this state shall present to officials at the time of registration or not later than the first day of school or program enrollment, a certificate of immunization verifying that the child has been vaccinated against diphtheria, tetanus, pertussis, measles, mumps, rubella, polio, hepatitis B, and varicella (chickenpox). Vaccination for *Haemophilus influenzae* type b and pneumococcal conjugate is also required for preschool-aged children.

A parent or guardian wishing to exempt his or her child from a particular vaccination must provide a written statement indicating the religious or philosophical objections to the vaccination(s). A child who has been exempted from a vaccination is considered susceptible to the disease or diseases for which the vaccination offers protection. The child may be subject to exclusion from the school or program, if the local and or state public health authority advises exclusion as a disease control measure.

By signing this waiver, you acknowledge that you are placing your child and others at risk of serious illness should he or she contract a disease that could have been prevented through proper vaccination.

ALL INFORMATION MUST BE FILLED IN BELOW.

I object to having my child, _____, born _____, immunized against the diseases I have checked below: (First & Last Name) (Birth Date)

☐ Diphtheria	☐ Measles	☐ Hepatitis B
☐ Tetanus	☐ Mumps	☐ Haemophilus influenzae type b
☐ Pertussis	☐ Rubella	☐ Pneumococcal Conjugate
☐ Varicella (chickenpox)	☐ Polio	

Reason: _____

Parent(s)/Guardian(s) Name: _____

Address: _____ Telephone: _____

Child's Address: _____ Telephone _____
If different from parent/guardian

Parent or Guardian's Signature _____ Date Signed _____

Preschool Program or Licensed Day Care Center OR School Name (Required)

File in the child's permanent record and attach a copy to the IP-100 or IP-101 report that is sent to the local health department.

Šta da radim ako je dijete bolesno?

Ako su djeca bolesna, trebaju ostati kod kuće. Ponekad roditelji pošalju bolesno dijete u školu jer moraju raditi i nemaju ga gdje ostaviti. Bolesno dijete može prenijeti bolest na drugu djecu u školi. Većina škola ne želi da dijete dođe u školu ukoliko:

- Dijete ima temperaturu veću od 100 F (38 C)
- Dijete povraća noć prije ili jutro prije škole
- Dijete puno kašlje
- Dijete se čese ili se izasulo i ima plikove
- Dijete ima vaške (Roditelji moraju prati kosu djeteta posebnim šamponom i potpuno odstraniti jaja vaški iz kose. Nakon toga se dijete može vratiti u školu).
- Dijete ima boginje (Dijete mora ostati kući 7 dana nakon prvog osipa)
- Dijete ima jaku upalu grla (Dijete se može vratiti u školu nakon što uzima antibiotike 24-48 sati)
- Dijete ima šarlah (groznicu) (Dijete se može vratiti u školu nakon što uzima antibiotike 24-48 sati)
- Dijete ima konjuktivitis (pinkeye)

Škole većinom pismeno obavijeste roditelje ukoliko neko od djece u školi ima gore navedene bolesti. U pismu je navedeno na šta trebate obraditi pažnju i znakove bolesti ako ih primjetite kod svog djeteta.

Šta ako moje dijete mora uzimati lijekove za vrijeme nastave?

Roditelji ne trebaju dati lijekove djeci da nose sa sobom u školu ukoliko nije apsolutno neophodno. Djeci nije dozvoljeno da sami uzimaju lijekove dok su u školi. Ako dijete mora piti lijekove, roditelji moraju pismeno obavijestiti medicinsku sestru koja radi u školi. Dijete onda mora odnijeti lijekove toj medicinskoj sestri. Neke škole će tražiti pismo od doktora.

Lijekovi moraju biti u originalnoj bočici iz apoteke, nikako u koverti ili kesici . Na bočici mora pisati:

- Ime djeteta
- Ime doktora
- Ime lijeka
- Koliko i kada treba uzimati lijek

Dijete mora otići kod medicinske sestre da bi popilo lijekove.

Ako imate pitanja u vezi ovoga, obratite se medicinskoj sestri koja radi u školi. Ako dijete treba da izostane iz škole, javite školskoj sekretarici.

Ako se dijete razboli ili povrijedi u školi, škola će obavijesiti vas ili osobu koja je navedena kao kontakt u hitnim slučajevima.

Informacije o kontaktu u hitnim slučajevima: Škola će vam dati da popunite ovaj formular kada upisujete dijete u školu. Upišite ime djeteta i ime osobe koju treba kontaktirati u hitnim slučajevima ako se dijete razboli ili povrijedi u školi. Veoma je bitno da se ispuni ovaj formular i preda školi.

Bitno je upisati sljedeće podatke:

- Broj telefona za kontakt u toku dana
- Broj telefona nekog od porodice ili bliskog rođaka
- Broj telefona doktora ili klinike
- Posebne zdravstvene potrebe djeteta

Ako dođe do bilo kakvih izmjena obavijestite školu odmah i dajte im nove informacije

U slučaju selidbe: Ako se preselite obavijestite školu odmah. Moraćete ispuniti novi formular.

Ako moje dijete mora zakasni ili izostati iz škole, šta da radim?

Kasnjenje: Djeca ne trebaju kasni u školu. Ako zakasne, učitelji će to upisati u njihovu knjižicu. Javite školi ujutro ukoliko će dijete kasni ili možete dati djetetu pismenu poruku da da učitelju.

Izostanak: Ako dijete mora izostati iz škole, morate obavijestiti školu svako jutro svakog dana. Neke škole imaju sekretaricu da ostavite poruku.

Kad nazovete školu dajte im sljedeće informacije:

- Ime djeteta
- Razred i ime razrednog starješine
- Razlog izostanka
- Vaše ime i broj telefona

Ponekad roditelji moraju doći po dijete u pola dnevne nastave da bi, na primjer odveli dijete doktoru ili zubaru. U ovom slučaju morate pismeno obavijestiti školu. Vaše dijete može pismo dati učitelju to jutro. Pismo treba da sadrži:

- Razlog izostanka
- Vrijeme kada ćete doći po dijete
- Ime osobe koja će doći po dijete ukoliko to niste vi

Kada dođete u školu po dijete, idite u školski ured. Moraćete potpisati dokument kako bi dijete pustili iz škole.

Porodični odmor: Roditelji ne bi trebali djecu voditi na odmor u toku školske godine nego za vrijeme raspusta. Ako ovo ne možete izbjeći onda morate razgovarati sa učiteljem prije vremena.

Nadoknađivanje zadaće: Djeca koja izostanu iz škole i dalje moraju uraditi domaću zadaću. Ako dijete izostane više od dva dana, većina škola želi da roditelji nazovu i traže domaću zadaću koju dijete mora uraditi. Vi ili neko ko ima vaše odobrenje može otići u školu da uzme domaće zadatke.

Mogu li posjetiti svoje dijete u školi?

Posjeta školi: Roditelji su dobrodošli u školu. Ako dođete u školu, morate prvo otići u školski ured da vam daju propusnicu. Možete biti na času, ali ne možete razgovarati sa učiteljem za vrijeme nastave. Ako želite razgovarati sa učiteljem morate prije vremena zakazati sastanak.

Na koji način vršim plaćanje za aktivnosti u školi?

Neka sredstva za školske aktivnosti se moraju platiti:

Knjige: Knjige se plaćaju. Ako su vam knjige skupe treba da razgovarate sa učiteljima da vidite da li mogu da snize cijenu ili da platite u ratama. Vaše dijete ne smije oštetiti knjige. Na kraju školske godine, dijete mora vratiti neke ili sve knjige školi.

Dodatne aktivnosti: Ponekad se dodatne aktivnosti moraju platiti, na primjer za sport, časove muzike, društveni klubovi i tome slično. Mnoge od ovih aktivnosti se održavaju prije ili poslije nastave.

Izleti: Ponekad djeca idu na izlet u muzeje, zoološke vrtove, itd. Roditelji moraju dati pismenu saglasnost prije nego što djeca mogu ići na izlet. Ponekad se mora izlet platiti. Ponekad se traži od roditelja da budu dobrovoljci i pomognu učiteljima za vrijeme izleta.

Obroci: Ako djeca ne donesu obrok sa sobom, najčešće mogu kupiti hranu u školi. Većina škola ima besplatne ili veoma jeftine obroke u slučajevima kada roditelji nisu u mogućnosti da plate. Da bi se ustanovilo da li ste kvalifikovani za besplatne ili veoma jeftine obroke, morate ispuniti papirologiju gdje ćete navesti koliko zarađujete. Ako imate pitanja u vezi ovoga možete se obratiti školskoj sekretarici ili učitelju.

Programi podučavanja

Ako moje dijete ne govori dobro Engleski jezik, kako škola može pomoći?

Djeca koja ne govore ili malo govore Engleski jezik mogu ići na časove Engleskog jezika pri školi (ESL). Tu uče kako da pišu, čitaju i govore Engleski jezik. Ovi časovi mogu biti na maternjem jeziku djeteta ili na Engleskom jeziku. Tu se takođe uči matematika, prirodne i društvene nauke.

Kada se djeca upisuju u školu, tada su testirani na Engleskom jeziku. Tako škola određuje u koji program treba uključiti dijete. Studenti koji uzimaju naknadne časove Engleskog jezika (ESL) su testirani iz Engleskog svake godine. Učenici pohađaju ove dodatne časove sve dok ne nauče dobro da govore Engleski jezik.

Koje predmete djeca uče u osnovnoj školi?

U osnovnoj školi djeca uče mnoge predmete:

- Čitanje, jezik i matematika (svaki dan)
- Zdravlje, prirodne i društvene nauke (2 do 5 puta sedmično)
- Umjetnost, fizičko vaspitanje, biblioteka, muzika (1 do 2 puta sedmično)

U osnovnoj školi čas traje između 30 i 40 minuta. Pauza traje oko 15 minuta i tada se djeca obično igraju napolju.

Koji se predmeti uče u između 6-8 razreda?

Tada djeca obično promjene učionicu. Većinom imaju različite učitelje u toku dana. Najčešće su u školskoj zgradi za vrijeme nastave i nemaju veliki odmor. Predmeti koje uče su:

- Čitanje i jezik
- Muzičko vaspitanje
- Fizičko i zdravstveno vaspitanje
- Matematika
- Prirodne nauke
- Kompjuteri
- Društvene nauke
- Umjetnost
- Strani jezik (na primjer, Spanski ili Francuski)

Koji se predmeti uče u srednjoj školi?

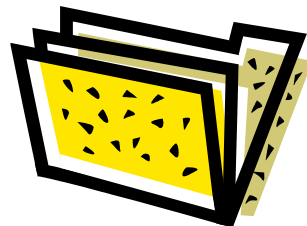
Učenici srednje škole imaju obavezne predmete i one koje sami izaberu. Obavezni predmeti su oni predmeti koje svi učenici moraju imati da bi završili školu. Na primjer, Engleski jezik i matematika su obavezni predmeti.

Različite škole imaju različite kriterije. Na primjer, čas Engleskog jezika može biti osnovni, srednji, viši nivo ili najviši nivo za obdarenu djecu. Ovo su neki od različitih predmeta koji se uče u srednjoj školi:

- Engleski jezik
- Primjenjena tehnologija
- Matematika (na primjer, algebra ili geometrija)
- Društvene nauke
- Poslovnost
- Prirodne nauke (na primjer, biologija ili hemija)
- Umjetnost
- Strani jezik
- Nauka o porodici i potrošačkom društvu
- Engleski kao drugi jezik (nije maternji)
- Fizičko vaspitanje
- Obuka za vožnju automobila
- Kompjuteri

! PRAKTIČNI SAVJETI !

Čuvajte sve školske dokumente u jednoj velikoj koverti. Djeca često obavještenja iz škole drže u školskoj tašni. Ova koverta može sadržati informacije o rasporedu časova, vrijeme vožnje školskog autobusa, dane raspusta i praznika i druge informacije o školskim aktivnostima.

Ako moje dijete ima poteškoće sa učenjem ili specijalne potrebe, kako škola može pomoći?

Specijalno obrazovanje je za djecu koja imaju određene probleme u školi. Ova djeca mogu imati problema sa vidom, sluhom, govorom, kretanjem, učenjem ili ponašanjem u razredu. Škole pružaju specijalno obrazovanje djeci sa određenim hendikepima kako bi mogli postići uspjeh u školi. Ako vaše dijete ima neke od ovih poteškoća:

- Raspitajte se o programima koje škola nudi.
- Obavijestite školu o specijalnim potrebama vašeg djeteta.
- Ako ne govorite Engleski tražite prevodioca.
- Čuvajte svu papirologiju koju dobijete iz škole.

Učenici koji imaju posebne (nadprosječne) talente ili sposobnosti se nazivaju “obdareni” ili “talentovani”. Ovi učenici ponekad pohađaju programe koji su malo teži i kreativniji od redovnih školskih programa.

Američki maniri, kod ponašanja i protokol

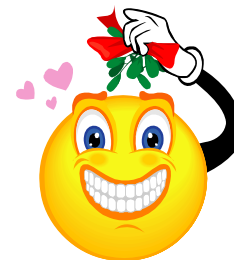
Ako posjećujete Ameriku ili ste doseljenik, brže ćete se uklopiti ako ste upoznati sa američkim manirima i kodom ponašanja. Amerika je velika zemlja sa mnogim različitim kuhinjama (vrste jela iz svih krajeva svijeta), industrijama, političkim ubjedenjima i manirima, ovisno o religiji individue.

U SAD, za razliku od mnogih drugih država, individue imaju prava koja su zaštićena američkim zakonom, bez obzira na to ko je pretpostavljeni (šef). Ova prava uključuju rasu, starost, religiju, seksulanu orijentaciju, invalidnost, plate, bezbjednost i ophođenje prema individui. Ovi zakoni postoje kako bi se obezbjedilo svim ljudima da nađu posao i da se drugi prema njima odnose s poštovanjem, kao i da su na bezbjedosnom mjestu i da primaju platu određenu za tu poziciju. Ukratko, Amerika predstavlja veliki broj različitih nacionalnosti i svi su slobodni ljudi.

Amerikanci rade mnogo, većinom od 8:00 ili 9:00 do 17:00 ili 18:00 sa satom pauze za ručak, oko podne. Državna vlada je proglasila slijedeće dane praznicima:

- Božić: 25 decembar
- Dan Kolumba: drugi ponedjeljak u oktobru
- Dan nezavisnosti: 4 juli
- Praznik rada: prvi ponedjeljak u septembru
- Rođendan Martin Luther King-a: treći ponedjeljak u januaru
- Dan palim borcima: posljednji ponedjeljak u maju
- Prvi dan nove godine: 1 januar
- Dan zahvalnosti: četvrti četvrtak u novembru
- Dan veterana: 11 novembar
- Rođendan George Washington-a: treći ponedjeljak u februaru

U Americi je bitno biti na vrijeme. Za društvena skupljanja prihvatljivo je zakasnuti par minuta. Za prve sastanke s ljudima, obucite se lijepo ali jednostavno. Moguće je da postepeno promijenite način odijevanja u skladu sa američkim kolegama. Način odijevanja se razlikuje vezano za vrstu posla i veličinu firme. Prihvatljivo je da žene nose komplet s pantalonama, a muškarci odijela. U slobodno vrijeme se možete obući ležerno, na primjer farmerke, majice, kape, itd.

Većina amerikanaca govori samo jedan jezik: Engleski. Potpuno je prihvatljivo pitati amerikanca da govore sporije ili ponove šta su rekli. Fraza, naročito onih vezanih za sport, ima pregršt.

U nekim kulturama ljudi su podozrivi kada su u pitanju komplimenti dok su komplimenti vrlo česti u američkoj kulturi. Ljudi se često šale na poslu, kao i u privatnom životu. Izbjegavajte šale vezane za nacionalnost ili religiju. Sport je vrlo popularan u Americi i dobra tema da se započne razgovor. Izbjegavajte rasprave o religiji, politici i sporna pitanja ukoliko dobro ne poznajete osobu.

Titule se koriste uz prezime, kada se ljudi upoznaju. Ponekad ljudi daju svoje puno ime i prezime. Ako ne znate nečiju titulu ili je nemaju, koristite slijedeće, "Mr."(gospodine), "Miss"(gospođice), "Mrs."(gospođo) ili "Ms" (ako niste sigurni da li je gospođica ili gospođa).

U većini slučajeva, poslovni pokloni se daju na kraju kada se posao završi ili sklopi ugovor. Pokloni se najčešće otvaraju čim se prime. Pokloni se često daju za vrijeme praznika, od kraja novembra do početka januara. Kad posjećute nekog kući nije potrebno da donesete poklon. Ako želite nešto donijeti, cvijeće ili bombonjera su prikladni pokloni.

U nekim zemljama postoje nepisana pravila o tome kojom rukom se uručuje ili prima poklon, da li trebate prihvatiti poklon odmah ili ne i da li poklon treba biti u parnom ili neparnom broju. Ova pravila ne važe u SAD. Amerikancima su prihvatljive sve boje i brojevi, sem broja 13 koji se smatra nesretnim.

U drugim zemljama je praksa da se ljudi s kojima će se obavljati posao prvo sprijatelje. To nije slučaj u Americi. Ovdje je novac najbitniji i društvena pravila kao "čuvanje obraza" se ovdje ne praktikuju. Česte su taktike koje uključuju agresivnost da bi se postigao cilj, u smislu rasprava, ukazivanje na greške ili jednostavno reći 'ne' za nešto. Direktan pristup je najčešće viđen kao najbolji način da se obavi posao. Međutim, kada se odluka donese, nije prihvatljivo mijenjati je.

U nekim kulturama smatra se nepristojnim staviti nečiju poslovnu karticu u zadnji džep na pantalonama, ali u Americi je to samo stvar praktičnosti. Često ne dođe ni do razmjene poslovnih kartica –što nije praksa u drugim zemljama. U Americi je ista vjerovatnoća da je šef muškarac ili žena. Nije neuobičajeno vidjeti muškarca da donosi kafu dok žena vodi sastanak.

Dosta poslovnih sastanaka se obavlja u toku ručka, uz lagan obrok i bez alkoholnih pića. Ponekad se služe alkoholna pića za vrijeme ručka što ovisi o pravilima određene kompanije. Večera je glavni obrok, najčešće između 18:00-20:00 časova. Vrlo rijetko se obavljaju poslovi nedjeljom.

Maniri za stolom nisu striktni kao u drugim zemljama. Viljuška i nož se mogu držati u bilo kojoj ruci. Neka hrana se jede rukama, kao predjelo (aperitiv), hljeb, keks, voće i neko povrće. U Americi nije nekulturno hodati ulicom i jesti, samo nemojte bacati otpatke na ulicu.

Ako ste pozvani kod Amerikanaca u kuću nemojte se iznenaditi ako su žene i djeca prisutni. U nekim zemljama muškarci jedu posebno, ali u SAD svi jedu zajedno. Nije uvredljivo odbiti hranu ili piće. Ako pušite, pitajte da li možete zapaliti cigaretu, jer u mnogim kućama i restoranima to nije dozvoljeno.

Nemojte cmoktati usnama ili mljackati kad jedete. Ne uzimajte hranu sa tuđeg tanjira niti prebacujte hranu sa svog na tuđi tanjir. Kad završite obrok, spustite pribor za jelo bez određenog pravila.

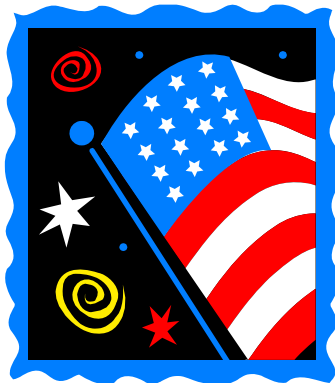
I muškarci i žene se rukuju. Muškarac ili žena može ispružiti ruku da se rukuje. Prihvatljivo odstojanje među ljudima koji razgovaraju je oko dvije stope (oko pola metra). Gledati nekoga u oči je znak iskrenosti ali buljiti u nekoga je negativan znak. Upirati prstom u nekoga je nekulturno, ali je u redu prstom dozvati nekog da dođe. Za isto se može koristiti cijela šaka.

Neki znaci rukom su nepristojni u drugim zemljama, ali u Americi su prihvatljivi. Ovo uključuje "ok" znak gdje su palac i kažiprst spojeni u krug. Podignut palac je također pozitivan znak. "V" za pobjedu je također prihvatljivo, kada podignete samo kažiprst i srednji prst, ali su prsti odvojeni. Tapšanje po leđima je prihvatljivo kao prijateljski znak između prijatelja. Grupno mahanje pri odlaženju i dolaženju je također prihvatljivo. U poslovnim situacijama treba se rukovati.

Amerikanci su vrlo ležerni prema nekim stvarima koje su nepristojne u drugim zemljama. Žvakanje žvake je prihvatljivo na javnom mjestu, samo nemojte baciti žvaku na ulicu. Zijevanje, kihanje ili kašljanje u javnosti je u redu, samo je bitno pokriti usta rukom.

Iako je pokazivanje poštovanja prema starijim ljudima bitna stvar u mnogim zemljama, u Americi se tome ne pridaje ogromna važnost. Prihvatljivo je započeti razgovor sa bilo kojim članom neke grupe, bez obzira na to ko je najstariji član.

U većini slučajeva, Amerikanci prihvataju druge kulture i ljude iz različitih kultura. Kako biste bili uspješni, poštujujte manire te regije, budite srdačni i obazrivi prema drugima i iznad svega budite ono što jeste.

Državni akt No Child Left Behind Act (Svako dijete je bitno), 2001

No Child Left Behind Act, 2001 (NCLB) (Svako dijete je bitno) promijenilo je osnovno i srednje obrazovanje – glavni državni zakon za obrazovanje od predškolskog do kraja srednje škole. Predložen od strane predsjednika Bush-a nakon što je izabran, NCLB akt je nastupio kao zakon 8 januara, 2002. NCLB akt se zasniva na četiri stavke: odgovornost za uspjeh, više opcija koje roditelji mogu izabrati, više upravljačke odgovornosti i fleksibilnosti dato mjesnim zajednicama i naglasak na onome što, po naučnim istraživanjima, proizvodi najbolje rezultate.

NCLB akt u velikoj mjeri uvećava izbor koji roditelji imaju, čija djeca pohađaju Title I, škole koje su ispod utvrđenih državnih standarda, uključujući direktnu pomoć, počevši od 2002-2003 školske godine, učenicima u školama koji su prethodno identifikovani kao oni koji se trebaju poboljšati ili protiv kojih postoji korektivni postupak u skladu sa zakonom iz 1994 godine.

LEA mora dati učenicima koji su identifikovani kao oni koji se trebaju poboljšati ili protiv kojih postoji korektivni postupak mogućnost da pohađaju bolje državne škole u okviru školskog okruga. Opština mora obezbjediti prevoz i mora iskoristiti barem 5 posto od novca određenog za Title I fond u ove svrhe, ukoliko je potrebno.

Učenici koji su neprekidno pohađali loše škole (one koje nisu postigle državom određene standarde u najmanje zadnjih 3-4 godine), LEA mora dozvoliti učenicima iz porodica sa malim primanjima da iskoriste postojeći fond određen za Title I, da se upišu u dodatne obrazovne programe iz javnog ili privatnog sektora, a koje su izabrali učenici zajedno sa svojim roditeljima. Ove ustanove moraju imati državom određene standarde i pružati usluge koje će pomoći učenicima da dostignu te iste standarde.

Da bi se osiguralo da će LEA nuditi značajne usluge, novi zakon zahtijeva od školskih okruga da odvoji do 20 posto novca iz Title I fonda kako bi se omogućio bolji izbor u odabiru dodatnih obrazovnih programa za učenike koji su kvalifikovani za njih.

Pored nastojanja da svako dijete ima priliku za bolje obrazovanje čak i ako pohađaju nastavu u lošijim školama, ovaj zakon daje značajan poticaj lošijim školama ukoliko se podignu standardi. Škole koje ne žele izgubiti učenike, kao i dio godišnjeg budžeta, će morati da se poboljšaju i ako to ne postignu u periodu od 5 godina, rizikuju da budu rasformirane.

Saznaćete dosta o ovom aktu i programu u toku školke godine.

Grupne aktivnosti za djecu (1.5 sat svaka)

Sedmica 1	Sedmica 2	Sedmica 3	Sedmica 4	Sedmica 5	Sedmica 6
<p>Aktivnosti:</p> <p>Boje života (upoznavanje)</p> <p>Prvi test</p> <p>*O programu</p> <p>*Ponašanje studenata</p> <p>*Važnost zadaće</p> <p>*Savjeti za uspjeh: biti organizovan i dobre navike</p> <p>*Prisustovanje časovima</p> <p>*Tipičan dan u školi</p>	<p>Ko sam ja?</p> <p>Aktivnosti:</p> <p>Lični kolaž</p> <p>Tibetanski test karaktera</p> <p>Izraziti sebe</p> <p>* Napraviti lični dnevnik s kolažima</p>	<p>Aktivnosti:</p> <p>Zavezan u čvor</p> <p>Gradene pozitivnih odnosa sa drugim učenicima</p> <p>Rješenje konflikta</p> <p>Igranje uloga</p> <p>Živjeti zdravo</p> <p>*3 obroka dnevno</p> <p>*Vježbanje</p> <p>*Prati zube dva puta dnevno</p> <p>*Održavanje higijene</p> <p>Sastanak sa mentorima (izlet između sastanaka će biti igra sa laserima)</p>	<p>Aktivnosti:</p> <p>Kako napraviti Inuksuk</p> <p>Otkrij svoje talente</p> <p>O školskim programima i aktivnostima</p> <p>*Nakon otkrivanja talenata, pronaći školski program ili aktivnost u skladu sa talentom djeteta</p> <p>Saradnja sa mentorima</p> <p>(Izlet između sastanaka će biti u biblioteci. Studenti će aplicirati za karticu u biblioteci i razgovarati o ličnim interesima)</p>	<p>Aktivnosti:</p> <p>Igra sa klupkom vune</p> <p>Različite kulture</p> <p>*Šta američki učitelji očekuju</p> <p>*Poštovanje roditelja, učitelja i drugih autorativnih osoba</p> <p>Upoznavanje sa različitim kulturama</p> <p><i>*Izabрати aktivnost vezanu za ovu temu</i></p>	<p>Ostatak aktivnosti vezanih za različite kulture</p> <p>Zadnji test</p> <p>Sve što smo učili</p> <p>(Pizza za sve)</p> <p>Izlet će biti jedna od aktivnosti organizovane od strane Međunarodnog Instituta</p>

Časovi stručnog Engleskog jezika Formular za upis studenta

Ime:	_____ Prezime	_____ Ime	_____ Srednje	_____ drugo
Adresa:	_____ Ulica	_____ Grad	<u>MI</u> Država	_____ Poštanski br.
Telefon:	_____ Kuća	_____ Posao	_____ Drugo	

Preporuka od: _____

Nagrada po učinku

Školski program za izbjeglice želi da nagradi roditelje koji prisustvuju časovima stručnog Engleskog jezika. Da bi se dobila kartica u vrijednosti od \$50 morate ispuniti slijedeće uslove:

- ✚ Vaše dijete mora biti upisano u školski program za izbjeglice i prisustvovati u 85% od sastanaka i aktivnosti
- ✚ Vi morate prisustvovati časovima Engleskog jezika u Luteranima
- ✚ Morate prisustvovati najmanje 6 časova
- ✚ Roditelj mora prisustvovati u 2 od 3 sastanka za roditelje. (prvi sastanak je orijentacija)

* Jedna kartica je određena za porodicu bez obzira koliko djece imate u programu ili koliko odraslih prisustvuje časovima Engleskog jezika.

Ako želite da se učestvujete u programu, molimo Vas da ispunite Formular za upis studenta i predate ga osobi koja vodi program.

Ako ste već uključeni u jedan od naših programa, molimo Vas da obavjestite osobu koja vodi ovaj program. Ona će to potvrditi sa instruktorom jezika. Tada će se ustanoviti da li ispunjavate uslove za nagradu po učinku.

BRYCS: Raising Children in a New Country: An Illustrated Handbook

This resource will be covering during your next support group session.

Brand New!

RAISING CHILDREN IN A NEW COUNTRY: An Illustrated Handbook

<http://www.brycs.org/documents/RaisingChildren-Handbook.pdf>

Emphasizing the importance of parental nurture, supervision, structure and limits, discipline and respect, and educational participation

The CD version and the printed and bound copies (in color) will be available in October/November. Place your order now to reserve yours at info@brycs.org (limit of 5 per agency, please)! Further information will soon be available on how to order additional copies.

Resources used and information available

Federal No Child Left Behind Act of 2001

<http://www.ed.gov/nclb/landing.jhtml>

Illinois State Board of Education

<http://www.isbe.state.il.us/bilingual/pdfs/parentguide.pdf>

Information on Vaccinations

Fact sheet on different vaccines. Available in different languages

www.michigan.gov/immunize

Michigan Care Improvement Registry

This link has a listing of immunizations that are required my Michigan.

http://www.mcir.org/sch_packets.html

Enrollment

MDE enrollment-Proof of identity and age

http://www.michigan.gov/documents/enrollment_122559_7.pdf

Refugee Services
21700 Northwestern Hwy. St. 1300
Southfield, MI 48075
(248) 423-2790
www.LSSM.org

Sredstva za School Impact Program omogucili
State of Michigan Department of Human Services

Program sastavila Jessica Cotton
Senior School Impact Specialist 10/07

Prevela sa Engleskog jezika
Izabella Gavric